

Sygn. akt IX U 752/15

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 10 lutego 2016 r.

Sąd Okręgowy _____ w Gliwicach Wydział IX

Sąd Pracy i Ubezpieczeń Społecznych Ośrodek Zamiejscowy w Rybniku

w składzie:

Przewodniczący:	SSO Maria Olszowska
Protokolant:	Jolanta Nagrodzka

przy udziale ./.

po rozpoznaniu w dniu 10 lutego 2016 r. w Rybniku

sprawy z odwołania G. B.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddział w R.

o prawo do renty z tytułu niezdolności do pracy

na skutek odwołania G. B.

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w R.

z dnia 23 czerwca 2015 r. Znak (...)

zmienia zaskarżoną decyzję w ten sposób, iż przyznaje ubezpieczonej prawo do renty z tytułu częściowej niezdolności do pracy z ogólnego stanu zdrowia na okres dwóch lat od daty złożenia wniosku.

Sędzia

Sygn. akt IX U 752/15

UZASADNIENIE

Decyzją z dnia 23 czerwca 2015 r. (znak: I/15/034068684) Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w R. odmówił ubezpieczonej G. B. prawa do renty z tytułu niezdolności do pracy. Odmowę uzasadniono faktem, iż ubezpieczona nie została uznana za niezdolną do pracy.

Od powyższej decyzji odwołanie złożyła ubezpieczona, podnosząc, iż jest niezdolna do pracy z powodu boreliozy, która spowodowała u niej problemy z poruszaniem.

W odpowiedzi na odwołanie, organ rentowy wniósł o oddalenie odwołania. Wskazano, iż zarówno lekarz orzecznik, jak i komisja lekarska orzekli, iż ubezpieczona nie jest niezdolna do pracy. Nadto, organ przyznał, iż ubezpieczona posiada wymagany przepisami 5-letni okres zatrudnienia w ostatnim 10-leciu przed zgłoszeniem wniosku o rentę.

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

Ubezpieczona G. B. ma 51 lat (ur. (...)). Ma wykształcenie średnie, z zawodu jest technikiem ekonomistą. W okresie od 2 listopada 1987 r. do 31 stycznia 2015 r. pracowała jako sekretarz szkoły. Stosunek pracy ustał wskutek rozwiązania umowy za porozumieniem stron. Od 3 lutego 2015 r. ubezpieczona jest zarejestrowana jako bezrobotna, bez prawa do zasiłku.

(dowód: akta rentowe)

W dniu 8 kwietnia 2015 r. do organu rentowego wpłynął wniosek o rentę z tytułu niezdolności do pracy. Decyzją z dnia 23 czerwca 2015 r. (znak: I/15/034068684) Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w R. odmówił ubezpieczonej G. B. prawa do renty z tytułu niezdolności do pracy. Odmowę uzasadniono faktem, iż ubezpieczona nie została uznana za niezdolną do pracy.

(dowód: akta rentowe)

Ubezpieczona w latach 2009-2013 była kilkakrotnie hospitalizowana z powodu boreliozy, obecnie jednak nie leczy się z tego powodu. Występuje u niej zespół zależności alkoholowej, jednak nie spożywa alkoholu od grudnia 2014 r. Leczy się na nadciśnienie tętnicze. Cierpi na chorobę zwyrodnieniową stawów. Stwierdzono u niej artralgię związaną z uszkodzeniem wątroby. U ubezpieczonej stwierdzono także cerebellopatię i polineuropatię w postaci ataksji kończyn górnych i dolnych, osłabieniem siły mięśniowej, z dysfunkcją chodu. Ubezpieczona ma trudności w swobodnym poruszaniu się, ruchy precyzyjne obu rąk są upośledzone. Występuje u niej także niedowaga. Wymaga rehabilitacji, oszczędnego trybu życia i leczenia farmakologicznego. Nie stwierdzono schorzenia reumatycznego, powodującego niezdolność do pracy. Pod względem neurologicznym ubezpieczona jest jednak częściowo niezdolna do pracy, od daty złożenia wniosku rentowego na okres 2 lat, z powodu utrwalonych objawów neurologicznych świadczących o uszkodzeniu obwodowego i ośrodkowego układu nerwowego.

(dowód: dokumentacja medyczna, opinia biegłego reumatologa – k. 16-17, opinia biegłego neurologa – k. 33-34)

Sąd pominął dowód z opinii z zakresu rehabilitacji, jako że wystarczające dla ustalenia istotnych dla sprawy okoliczności stanu zdrowia ubezpieczonej, okazały się opinie biegłych z zakresu reumatologii i neurologii. Wskazać trzeba, iż potrzeba rehabilitacji nie była kwestionowana przez żadną ze stron, a zarazem powołani biegli nie wskazali na konieczność przeprowadzenia opinii także pod kątem wymienionej specjalności.

Odnośnie dopuszczenia dowodu z opinii innego biegłego neurologa, Sąd oddalił tenże wniosek dowodowy, uznając, że zastrzeżenia podnoszone przez organ rentowy w stosunku do opinii z dnia 27 października 2015 r. nie są zasadne. Podkreślić należy, iż założenie o związku wyników badań z okresową abstynencją ubezpieczonej, jest gołosłowne. Z przeprowadzonego postępowania dowodowego nie wynika wszakże, iż ubezpieczona ponownie zaczęła nadużywać alkoholu, a organ rentowy, pomimo spoczywającego na nim obowiązku dowodzenia, nie podjął inicjatywy dowodowej w sugerowanym przez siebie kierunku. Ponadto, badania przeprowadzone przez biegłą miały miejsce zaledwie po niespełna 5 miesiącach po wydaniu orzeczenia przez komisję lekarską. Co do rozpoznania polineuropatii u ubezpieczonej, zastrzec należy, iż nie mogą stanowić właściwego punktu odniesienia negatywne wyniki badań z 2013 r., jest bowiem oczywistym, iż w ciągu 2 lat stan zdrowia ubezpieczonej uległ zmianie. Stwierdzone zaś przez biegłą neurolog schorzenia znajdują uzasadnienie w objawach podnoszonych przez ubezpieczoną już w toku postępowania przed lekarzem orzecznikiem i komisją lekarską. Biegła w swej opinii opierała się na dokumentacji medycznej, bezpośrednim badaniu i uzyskanym wywiadzie, zaś ujawniony wynik badania z października 2015 r. miał

znaczenie uzupełniające, potwierdzające występujące u ubezpieczonej już uprzednio objawy. W konsekwencji złożoną opinię z zakresu neurologii oceniono jako rzetelną, zupełną i zrozumiałą, a także należyście uzasadnioną.

Sąd zważył, co następuje:

Odwołanie zasługuje na uwzględnienie.

Renta z tytułu niezdolności do pracy przysługuje, zgodnie z art. 57 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz.U. z 2015 r. poz. 748 z późn. zm.; dalej zwana „ustawą”), przysługuje ubezpieczonemu, który spełnił łącznie następujące warunki:

- 1) jest niezdolny do pracy,
- 2) ma wymagany okres składkowy i nieskładkowy,
- 3) niezdolność do pracy powstała w okresach, o których mowa w art. 6 ust. 1 pkt 1 i 2, pkt 3 lit. b, pkt 4, 6, 7 i 9, ust. 2 pkt 1, 3-8 i 9 lit. a, pkt 10 lit. a, pkt 11-12, 13 lit. a, pkt 14 lit. a i pkt 15-17 oraz art. 7 pkt 1-3, 5 lit. a, pkt 6 i 12, albo nie później niż w ciągu 18 miesięcy od ustania tych okresów.

Zgodnie jednak z art. 57 ust. 2, ust. 1 pkt 3 nie stosuje się do ubezpieczonego, który udowodnił okres składkowy i nieskładkowy wynoszący co najmniej 20 lat dla kobiety lub 25 lat dla mężczyzny oraz jest całkowicie niezdolny do pracy. Przepis art. 58 ustawy precyzuje warunek posiadania wymaganego okresu składkowego i nieskładkowego, który uważa się za spełniony m.in. gdy ubezpieczony osiągnął okres składkowy i nieskładkowy wynoszący łącznie co najmniej 5 lat - jeżeli niezdolność do pracy powstała w wieku powyżej 30 lat. Okres ten powinien przypadać w ciągu ostatniego dziesięciolecia przed zgłoszeniem wniosku o rentę lub przed dniem powstania niezdolności do pracy; do tego dziesięcioletniego okresu nie wlicza się okresów pobierania renty z tytułu niezdolności do pracy, renty szkoleniowej lub renty rodzinnej.

W rozpoznawanej sprawie bezspornym było spełnienie przez ubezpieczoną przesłanek uzyskania prawa do renty z tytułu niezdolności do pracy w postaci okresów składkowych i nieskładkowych. Według jednak organu rentowego, ubezpieczona nie spełniła podstawowego warunku przyznania renty, tj. niezdolności do pracy.

Niezdolną do pracy w rozumieniu ustawy jest osoba, która całkowicie lub częściowo utraciła zdolność do pracy zarobkowej z powodu naruszenia sprawności organizmu i nie rokuje odzyskania zdolności do pracy po przekwalifikowaniu. Całkowicie zaś niezdolną do pracy jest osoba, która utraciła zdolność do wykonywania jakiegokolwiek pracy. Częściowo niezdolna jest natomiast osoba, która w znacznym stopniu utraciła zdolność do pracy zgodnej z poziomem posiadanych kwalifikacji (art. 12 ustawy). Przepis art. 13 ust. 1 ustawy stanowi, iż przy ocenie stopnia i przewidywanego okresu niezdolności do pracy oraz rokowania co do odzyskania zdolności do pracy uwzględnia się:

- 1) stopień naruszenia sprawności organizmu oraz możliwości przywrócenia niezbędnej sprawności w drodze leczenia i rehabilitacji;
- 2) możliwość wykonywania dotychczasowej pracy lub podjęcia innej pracy oraz celowość przekwalifikowania zawodowego, biorąc pod uwagę rodzaj i charakter dotychczas wykonywanej pracy, poziom wykształcenia, wiek i predyspozycje psychofizyczne.

W powołanym przepisie w ust. 4 zastrzeżono przy tym, iż zachowanie zdolności do pracy w warunkach określonych w przepisach o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych nie stanowi przeszkody do orzeczenia całkowitej niezdolności do pracy.

W orzecznictwie wskazuje się, że przy ocenie częściowej niezdolności do pracy chodzi przede wszystkim o ustalenie możliwości dalszego wykonywania dotychczasowej pracy, a następnie, w razie niemożliwości wykonywania

dotychczasowej pracy, ewentualnie możliwości wykonywania innej pracy, przy uwzględnieniu posiadanych kwalifikacji zawodowych. Ocena, czy ubezpieczony jest częściowo niezdolny do pracy, musi uwzględniać nie tylko naruszenie sprawności organizmu i wynikające stąd ograniczenia możliwości wykonywania pracy, lecz także i inne elementy. Przedmiotowa ocena ma bowiem charakter prawny, stanowiąc subsumpcję stanu faktycznego do norm prawnych. Stąd też podmiotem uprawnionym do jej przeprowadzenia jest sąd, nie zaś biegły. Konieczne jest zatem uwzględnienie wieku, kwalifikacji ubezpieczonego oraz jego możliwości wykonywania dotychczasowej lub podjęcia innej pracy, a także celowości przekwalifikowania zawodowego, biorąc pod uwagę zdolności umysłowe i fizyczne oraz okres pozostawania poza zatrudnieniem (pobierania renty), powinna uwzględniać zasady logiki i doświadczenia życiowego. Miernikiem kwalifikacji najczęściej brany pod uwagę jest wiek, wykształcenie i staż pracy, czyli umiejętność wykonywania pracy zdobyta w praktyce (por. np. wyrok Sądu Apelacyjnego w Szczecinie z 2015-01-20, III AUa 373/14, wyrok Sądu Najwyższego z 2014-12-02, I UK 159/14).

Z przeprowadzonego w sprawie postępowania dowodowego jednoznacznie wynika, iż ubezpieczona cierpi na szereg schorzeń, które uwzględniane w całości, czynią ją częściowo niezdolną do pracy zgodnej z jej kwalifikacjami. Nie ulega wątpliwości, że stwierdzone naruszenie sprawności organizmu ubezpieczonej utrudnia jej poruszanie i wykonywanie różnych codziennych czynności, nawet nie wymagających znaczącej siły fizycznej. Występujące objawy neurologiczne wykluczają w konsekwencji wykonywanie pracy sekretarki, tj. pracy dotychczas wykonywanej. Obowiązki pracownika biurowego wymagają wszakże przeciętnej sprawności fizycznej, a przy niektórych czynnościach także precyzyjnych ruchów rąk. Zarazem, ograniczone są zdolności ubezpieczonej do przekwalifikowania zawodowego, zwłaszcza mając na względzie wiek ubezpieczonej. Ubezpieczona ze stwierdzonymi dolegliwościami, nie jest również w stanie wykonywać pracy zgodnej z kwalifikacjami formalnymi, w szczególności z uwagi na długość okresu, w którym wykonywała pracę innego rodzaju. Tym bardziej, ze względu na osłabienie siły mięśni i zwyrodnienia stawów, wykluczone jest wykonywanie prac wiążących się z jakimkolwiek wysiłkiem fizycznym. Powołane okoliczności nie czynią jednakże ubezpieczonej niezdolną do innej pracy umysłowej, nie wymagającej podstawowej sprawności organizmu, w tym sprawności rąk i częstego przemieszczania się. Wymienione ograniczenia zdrowotne skutkują zatem niezdolnością do pracy w znacznym, tj. wyższym niż połowa, stopniu.

Zważono jednocześnie, iż stan zdrowia ubezpieczonej nie wyklucza poprawy. Stąd też dochodzone prawo do renty przyznano na okres 2 lat od daty złożenia wniosku.

Mając na uwadze powyższe, oraz treść art. 59 ust. 1 pkt 2 ustawy, na podstawie art. 477¹⁴ § 2 k.p.c. zmieniono zaskarżoną decyzję w ten sposób, że przyznano ubezpieczonej prawo do renty z tytułu częściowej niezdolności do pracy z ogólnego stanu zdrowia na okres dwóch lat od daty złożenia wniosku.

Sędzia